

De rødgrønne samarbeidspartiernes forslag til økonomiplan for 2022-2025

**Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne,
Sosialistisk Venstreparti og Venstre sitt forslag til
økonomiplan 2022-2025 for Halden kommune**

Lagt frem i formannskapet 3. juni 2021.

Innledning

Med dette dokumentet legger Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Sosialistisk Venstreparti og Venstre fram et felles forslag til økonomiplan 2022-2025 for Halden kommune.

Samarbeidspartiernes forslag til økonomiplan legger kommunedirektørens forslag til grunn og beskriver endringer av denne.

Hovedprioriteringer

Arbeid, kunnskap og klima er de viktigste målene i samfunnsplanen og er styrende for tiltakene i denne økonomiplanen.

Halden står overfor økte utfordringer relatert til demografisk utvikling og folkehelse. Lengre levealder gjør at flere trenger tjenester samtidig som det vil være færre til å yte disse. Det forebyggende folkehelsearbeidet i Halden kommune må derfor bidra til flere leveår med god helse i befolkningen og til å redusere sosiale helseforskjeller. Samarbeidspartiene styrker sektorene undervisning og oppvekst og helse- og omsorg for å bidra til å bedre folkehelsen i Halden.

Den demografiske utviklingen vil kreve omstilling av kommunens tjenesteproduksjon, men på en måte som sikrer økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Samarbeidspartiene sikrer den nødvendige omstillingen ved å sette av penger til kommunens frie disposisjonsfond og til økt egenkapitalfinansiering av investeringer i årene fremover. I løpet av planperioden vil kommunen nå sitt mål om et disposisjonsfond tilsvarende 8% av driftsinntektene. Prioriteringen fordrer nøkternhet på flere områder, noe samarbeidspartiernes forslag bærer preg av.

Halden kommune skal bli et nullutslippssamfunn innen 2050. God klimapolitikk skal gi grønn, økonomisk omstilling i årene som kommer. Hensynet til biologisk mangfold skal vektlegges og styrkes. Klimaplanen og klimaregnskapet skal brukes aktivt i all kommunal planlegging.

Å skape nye arbeidsplasser er en viktig forutsetning for å opprettholde en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi. Derfor skal kommunen aktivt legge til rette for verdiskaping, vekst og utvikling både i kommunal og privat regi.

Alle barn og unge, uavhengig av bakgrunn, skal sikres gode oppvekstvilkår slik at de får mulighet til å kvalifisere seg for arbeidslivet. Langsiktig forebyggende arbeid må

prioriteres slik at færrest mulig faller utenfor arbeidslivet. Deltagelse i arbeidslivet er den viktigste faktoren for sosial og økonomisk bærekraft. Samtidig skal de som av ulike grunner faller utenfor arbeidslivet, sikres et verdig og meningsfullt liv.

Kommunen skal fortsatt føre en langsiktig, forutsigbar og ryddig personalpolitikk overfor egne ansatte og gi dem trygghet og gode livsvilkår. Treparts-samarbeidet skal videreutvikles. De ansatte er kommunens viktigste ressurs, og må prioriteres. Arbeidet med heltidskultur i kommunen må fortsette og bruken av midlertidige ansatte, variabel lønn og innleie av vikarbyråer skal reduseres.

Halden kommune skal jobbe for at det kommer nye boenheter i sentrum innenfor en prisklasse som folk med middels inntekt, eldre, barnefamilier og førstegangskjøpere har råd til. Kommunen skal også jobbe for en byutvikling som legger til rette for at det er lettest mulig for flest mulig å gjøre klimasmarte valg i hverdagen.

Halden kommune skal intensivere arbeidet med å lage en boligsosial strategi og operasjonalisere det felles ansvaret stat, kommune og samarbeidspartnere har i det boligsosiale arbeidet. Godt boligsosialt arbeid vil gi positive ringvirkninger for helse, utdanning og integrering. Arbeidet med Velferdspiloten skal videreføres og intensiveres.

Økonomiske rammer

Samarbeidspartiene støtter i hovedsak kommunedirektørens forslag for oppbygging av fondsreserver. Utbytteinntekter skal settes av på fond. Eiendomsskattesatsene og bunnfradrag beholdes uforandret i planperioden.

Justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag til økonomiplan – drift

Utgiftssiden:

Alle beløp i millioner kroner

Tiltak – drift	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Undervisning og oppvekst:				
Styrke undervisning og oppvekst	6,0	3,0		
Skolehage	0,1	0,1	0,1	0,1
Helse og mestring:				
Psykisk helse	0,7			
Styrking hjemmebasert mestring	1,0	2,0	2,5	3,0
Teknisk:				
Styrke arbeid biologisk mangfold	0,25	0,25	0,25	0,25
Styrke klimamål	0,5	0,5	0,5	0,5
Sentraladministrasjon/ fellesfunksjoner:				
Bekjempning av arbeidslivskriminalitet	0,15	0,15	0,15	0,15
Sum tiltak	8,7	6,0	3,5	4,0
Disponering:				
Dekkes av økte driftsinntekter	8,7	6,0	3,5	4,0
Netto	0	0	0	0

Inntektssiden og øvrig inndekning / omprioriteringer i drift:

19 mkr i forventet økning i skatt og rammetilskudd er varslet for 2022 og i de påfølgende 3 årene, til sammen 76 mkr. Samarbeidspartiene avsetter mesteparten av dette, 53,8 mkr, til økt egenfinansiering av investeringer. Det resterende beløpet, 22,2 mkr, er avsatt til drift.

Konkrete forslag til inndekning av tiltak og endringer summert til 9,5 mkr for 2022:

- 0,8 mkr til "Prosjekt heltid" dekkes ved reduksjon av kjøp av vikartjenester som følge av at flere står i heltidsstillinger.
- De øvrige endringsforslagene dekkes av ekstra inntekter som følge av økt skatt og rammetilskudd.

Inndekning for perioden

Ramme justering	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Økt ramme fra revidert nasjonalbudsjett	19,0	19,0	19,0	19,0
Økte driftsrammer	-8,7	-6,0	-3,5	-4,0
Overføring til investering	-10,3	-13,0	-15,5	-15,0
Netto	0	0	0	0

Justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag – investering

Den etablerte praksisen med at kommunestyret vedtar investeringsramme per prosjekt, eller gruppe av prosjekter, videreføres.

Innen den angitte rammen skal det utarbeides et basisforslag og i tillegg kan det angis tilvalg med kostnadsestimater. Der det er større usikkerhet eller lang tid frem til realiseringen av prosjektene, kan usikkerheten angis i investeringsoversikten med en nedre og øvre ramme. Investeringene som foreslås skal periodiseres.

Mindre eller likeartede investeringsprosjekter kan slås sammen og vedtas under ett.

	Budsjett 2021	Beløp år 2022	Beløp år 2023	Beløp år 2024	Beløp år 2025
P1030	Kjøp av Os allé 3	-	140 000 000	-	-
P1031	Pris Justering investeringsramme bygg	-	9 072 058	12 405 298	300 000
P1048	Egenkapitalinnskudd HKP/KLP	1 050 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
P1064	Kommunal fiber MVA:88	1 880 000	940 000	940 000	-
P1065	Utfasing av oljefyring i off. bygninger MVA:88	8 787 312	500 000	-	-
P1067	Universell utforming off. bygninger MVA:88	2 471 855	400 000	400 000	400 000
P1076	ENØK-tiltak i diverse bygninger MVA:88	6 344 166	3 000 000	5 000 000	5 000 000
P1086	Tursti/grøntdrag i sentrum MVA:88	600 000	300 000	300 000	-
P1097	Digitalisering av IT-plattform MVA:88	3 500 000	2 000 000	1 500 000	-
P1098	Utbygging av bredbånd MVA:88	13 000 000	11 000 000	5 000 000	1 000 000
P2052	Det digitale skoleløftet MVA:88	3 630 907	3 500 000	-	-
P2113	Ny sentrumsskole inkl idrettshall MVA:88	170 460 298	170 000 000	344 270 702	-
P3034	Halden Helsehus MVA:88	161 771 755	53 000 000	-	-
P3083	Samlokalisere dagsentertilbud for funksjonshemmede	35 717 679	-	10 000 000	-
P3088	Velferdsteknologi MVA:88	4 545 957	2 000 000	2 000 000	2 000 000
P3089	Virtuell langtidssavdeling MVA:88	3 346 940	2 750 000	-	-
P3092	Trygghetsboliger MVA:88	4 242 384	1 000 000	500 000	500 000
P3094	Nye lokaler hjemmesykepleien, forprosjekt MVA:88	1 500 000	-	-	-
P3096	Nytt sentralkjøkken og utstyr MVA:88	8 832 082	2 000 000	-	-
P3105	Alarmsystem Vaterland/Hagegata og Søsterveien	3 000 000	3 000 000	-	-
P3106	Nye lokaler til hjemmesykepleien	-	35 000 000	-	-
P3110	Nytt eldrecenter Karrestad	-	-	-	5 000 000
P5096	DNBE	-	-	5 000 000	-
P5101	Bevaring Konservativen MVA:88	2 450 810	2 000 000	2 000 000	2 000 000
P5102	Ny svømmehall MVA:88	4 236 233	-	100 000 000	170 000 000
P5112	Besøkscenter Gjellestad	500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
P5204	Oppgradering Os kapell	-	2 550 000	3 300 000	-
P5300	Sikring av kirkens bygg	300 000	300 000	-	-
P5313	Oppgradering av ringeanlegg (kirke)	230 000	230 000	230 000	650 000
P6446	Smarte vannmålere MVA:60	14 727 128	-	10 000 000	10 000 000
P6448	Oppgradering Os krematorium	715 000	10 500 000	-	-
P6453	Pyrolyseanlegg for hageavfall MVA:60	1 648 016	-	-	-
P7169	Trafikksikkerhetstiltak kommunedelplan MVA:88	1 068 937	1 000 000	1 500 000	1 500 000
P7183	Oppgradering av gateløp	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000
P7191	Asfalteringsprogram 2016-2019 MVA:88	4 396 861	5 000 000	5 000 000	5 000 000
P7192	Asfaltering grusveier MVA:88	2 408 445	1 500 000	1 500 000	1 500 000
P7195	Gang- og sykkelvei Asakåsen MVA:88	137 845	-	-	-
P7210	Oppgradering - overvann veier MVA:88	741 257	2 000 000	-	-
P7211	ENØK - Gateløp MVA:88	512 340	-	-	-
P7212	Planskilt gangtrafikk til Kongeveien skole MVA:88	16 000 000	-	-	-
P7213	Gangbru Tistedal MVA:88	1 900 000	-	-	-
P7300	Oppgradering av anlegg for gående og syklende MVA	601 938	2 500 000	2 500 000	2 500 000
P7302	Forprosjekt Festningstunell	-	-	-	2 000 000
P8073	Tilskudd spillemiddel MVA:88	3 840 660	2 000 000	2 000 000	2 000 000
P8078	Ny brannstasjon MVA:88	59 516 938	69 282 942	2 000 000	-
P8078A	Inventar ny brannstasjon	-	18 750 000	-	-
P8079	Badeplasser, universell utforming MVA:88	835 074	500 000	-	-
P8081	Offentlige lekeplasser, opprusting MVA:88	747 111	500 000	-	-
P8082	Tiltak for lekeplasser ved offentlige bygg MVA:88	134 921	400 000	400 000	400 000
P8086	Varebil med plan og kran (brann)	-	-	-	1 250 000
P8087	Reserve mannskapsbil (brann)	-	-	8 125 000	-
P9010	Justering av momskompensasjon	-	-	-	-
Sum		552 330 849	562 025 000	529 421 000	209 550 000
minus VAR prosjekt vannmålere		- 14 727 128	-	10 000 000	- 5 000 000
		537 603 721	562 025 000	519 421 000	199 550 000
					26 950 000
Ramme VAR (side 98 KD)			154 100 000	134 100 000	126 500 000
Vannmåler- endring periodisering			- 10 000 000		5 000 000
minus Os krematorium			- 10 500 000		
Ramme VAR og havn			133 600 000	134 100 000	131 500 000
Påplussinger:					
Egenkapitalinnskudd HKP/KLP - feilføring KD	1 050 000	50 000	50 000		1 050 000
ENØK-tiltak i diverse bygninger MVA:88	6 344 166		5 000 000	5 000 000	5 000 000
Besøkscenter Gjellestad	500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Oppgradering av anlegg for gående og syklende MVA	601 938	1 000 000	1 000 000	2 500 000	2 500 000
		2 550 000	7 550 000	9 000 000	8 550 000
KD forslag	TOTAL	813 075 000	705 971 000	147 050 000	139 900 000
	VAR	154 100 000	134 100 000	126 500 000	121 500 000
	Øvrig	658 975 000	571 871 000	20 550 000	18 400 000

Nærmere om investeringer og tiltak i forslaget

Investeringer

Investeringsoversikt for årene 2022- 2025 viser periodiserte rammer for de enkelte prosjektene. Total ramme for øvrige investeringer utgjør 1308 mkr for 4-års perioden, i tillegg kommer 526 mkr til VAR prosjekter.

Ny svømmehall i sentrum

Å gi barn svømmeopplæring er en livsviktig oppgave for Halden kommune og av den grunn må bygging av ny svømmehall i sentrum prioriteres. Investeringsrammen på 270 millioner kroner til bygging av ny svømmehall i Halden sentrum videreføres derfor i økonomiplanen, men forskyves ett år ut i tid.

Hvis kommunen bygger et 25x21 meters svømmebasseng pluss et 12,5x8,5 varmtvannsbasseng på tilsvarende måte som i f.eks Austevoll, Aurskog-Høland, Asker (Holmenbadet), Voss og Bømlo vil denne ramma være romslig. Videre gjenstår det å se om den er romslig nok til å bygge et nøkternt 50m basseng.

Eksisterende svømmebasseng på Remmen er i dårlig stand og det er i dag stor usikkerhet om samarbeidet med Statsbygg kan videreføres etter 2025. Det er derfor viktig at vi har en ny svømmehall på plass til 2025. Spørsmål om lokalisering, utforming, investeringskostnad og drift må besvares skikkelig tidlig i planperioden for å få den nødvendige fremdriften i prosjektet. Videre er det viktig at arbeidet med ny svømmehall forankres i et godt samarbeid mellom administrasjon, politikere, brukergrupper og innbyggere.

Klima og miljø

Hovedmålet er redusert klimautslipp. Strategien er derfor å utnytte eksisterende bygningsmasse best mulig for å møte fremtidens miljøkrav. Det settes av ekstra investeringsmidler i planperioden til ENØK-tiltak som f.eks solceller. Kommunen har som mål at kommunale takflater som egner seg skal ha solceller.

I rammen for 2022 er det satt av 3 mkr og dette styrkes i perioden 2023-2025 til 5 mkr. Det skal også søkes ekstern delfinansiering av tiltakene der det er mulig.

Gang og sykkel

I ny forskrift for trafikkregler gjøres det tydelig at syklende ikke kan bruke fortau for effektiv transport. Kommunen er nødt til å lage et nettverk av veier, traseer og gater som er spesielt tilrettelagt for syklister. Utvikling mot bydelsentrene har blitt tydelig og noe

av argumentet har vært at folk skal kunne gå og sykle. Kommunen er derfor nødt til å opparbeide egnede traseer for syklister.

Tilsammen er det avsatt 10 mkr i planperioden til anlegging og skilting av nye sykkelveier for hurtig sykling.

Gjellestadskipet

I 2018 ble det funnet et vikingskip på Gjellestad-jordet datert tilbake til 700-800 evt. Det tas sikte på å ta vare på avtrykket etter skipet og etablere et besøkssenter på Gjellestad. Det ble i 2020 etablert en arbeidsgruppe for formålet. Arbeidsgruppen som ledes av Halden kommune, består av representanter fra Viken fylkeskommune, Kulturhistorisk museum, Østfoldmuseene, Høgskolen i Østfold samt grunneier. Skipet er fortsatt under utgraving. Det er meningen å finansiere besøkssenteret gjennom tilskudd og gaver fra offentlige og private aktører. Det vil være nødvendig å kjøpe konsulenttjenester for utforming av et slikt senter og sette i gang arbeidet med reguleringsplan for området.

Det er derfor lagt inn nye midler til besøkssenter på Gjellestad på tilsammen 4,5 mkr fordelt på årene 2022-2024.

Videre er det er gjort følgende justeringer:

- Egenkapitalinnskudd KLP er justert til 1,05 mkr i hvert år.
- For utbygging av bredbånd i spredtbygde områder, er det avsatt samlet 30 mkr som kommunal andel. Her bidrar også fylkeskommunen. Framdriften kan bli forsinket. Endring i utbyggingstakt og ev. justering av ramme innarbeides ved neste rullering
- Nytt dagsenter for funksjonshemmede er budsjettert med 35,7 mkr i innværende år. Prosjektet kan tidligst komme ordentlig i gang neste år. Gjenværende ramme fra 2021 er forutsatt re-bevilget og antas vil dekke behovet i 2022. For 2023 er det avsatt 10 mkr, samlet ramme er 46 mkr.
- Prosjektet smarte vannmålere ligger under VAR kapitlet, men vist fordi gjennomføringen er forskjøvet ett år. Budsjetterte midler i 2021, 14,7 mkr, forutsettes re-bevilget og vil dekke behovet i 2022.
- Avsatt beløp i 2021 vil dekke kostnadene for Prosjektet planskilt gangtrafikk til Kongeveien, tunnel / bro over fylkesveien også i 2022.
- Eventuelt behov for utvidelse av krematoriet må vurderes i sammenheng med framtidig krematoriumstruktur i Østfold. Krematoriet på Os må også sees i sammenheng med oppgraderinger av kapellet på Os. Nytt, samordnet prosjekt legges fram av kommunedirektøren.

Sentraladministrasjon / fellesfunksjoner

Klimaregnskap

Alle saker skal redegjøre for hvordan de bidrar til at Halden kommune når sine klimamål for 2030 og sikrer at Halden kommune er nullutslipp innen 2050. Halden må tenke klimafotavtrykk i all virksomhet, og forplikte seg til å innfri bærekraftsmålene lokalt.

Økonomiplan og budsjett

Når kommunedirektøren legger frem sin økonomiplan og budsjett skal artsbudsjett og detaljert investeringsoversikt legges ved.

Prosjekt heltid

Halden kommune har startet et prosjekt som har som mål å fremme en heltidskultur. Altfor mange innen kommunen jobber deltid, og dette gjelder spesielt i helsesektoren. Vi omdisponerer 0,8 mkr fra innleie av vikarbyråer for å ytterligere styrke dette svært viktige arbeidet. Prosjekt heltid er en kontinuerlig prosess som vil kreve involvering, organisasjonsendringer og holdningsendringer. Som en følge av flere hele, faste stillinger skal bruken av midlertidige ansatte, variabel lønn og innleie av vikarbyråer reduseres.

Seriøst arbeidsliv

Halden kommune skal nå og fremover inngå store kontrakter med entreprenører. Det er viktig at kommunen er med på å sikre et seriøst arbeidsliv. Det har i Norge vært flere eksempler på at useriøse firmaer utnytter ansatte, spesielt innen byggebransjen. Det er viktig at kommunen har ressurser til å kunne kontrollere at spillereglene følges, og at Oslo-modellen ligger til grunn for et seriøst arbeidsliv i Halden kommune. Det settes av 0,15 mkr i økonomiplanen for å styrke dette arbeidet.

Samfunn og samskaping

Kultur og idrett

Halden kommune har startet arbeidet med å lage ny kommunedelplan kultur. Denne planen skal gi en retning for den videre kultursatsningen i Halden i kommende planperiode. Planen skal bidra til å skape større grad av forutsigbarhet for både kulturarbeidere, kulturtilbydere og kulturkonsumenter.

Halden kommune skal utarbeide ny kommunedelplan for idrett og friluftsliv. Målet med planarbeidet er at kommunen i samarbeid med idrettslag, friluftslag og andre brukergrupper skal få en oversikt over behovene for anlegg og områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Det er disse behovene for framtidig utbygging som skal prioriteres og danne grunnlaget for bevilgninger og arealplanlegging de kommende år.

Billedhugger Lise Amundsen

Lise Amundsen (88) er en internasjonalt anerkjent billedkunstner som bor i Halden. Hun er villig til å gi hele sin skulptursamling som gave til Halden kommune. Det forutsetter imidlertid at Halden kommune finner en egnet utstillingslokale for kunsten. Lise Amundsens kunst ligger i dag nedpakket.

Det skal også jobbes for å finne egnede lokaler for å stille ut annen kunst. Det kan være kunst som er lagret i byen i dag eller utstillinger utenbys fra.

Kommunikasjon og digitalisering

Halden kommune skal bidra til å sikre innbyggerne i hele Halden tilgang til god mobil- og bredbåndsdekning.

Halden kommune skal være åpen og tilgjengelig, og kommunisere på en klar og forståelig måte. Haldens innbyggere skal få et heldigitalt møte med kommunen, gjennom smartere, mer samordnende og universelt utformede tjenester som oppsøker deg når du har behov. Samtidig skal det være mulig å kontakte kommunen gjennom frammøte eller på telefon.

NAV og inkluderende arbeidsliv

NAV sin viktigste oppgave er å få mennesker over i arbeid. Det har vært et krevende år for NAV som følge av korona pandemien, og det er fortsatt et stort behov for fokus på sysselsetting.

Halden kommune og NAV må ha et fokus på inkludering i arbeidslivet for å få flere inn i arbeidslivet. NAV skal i samarbeid med andre etater og næringsliv bidra til å gi folk en mulighet gjennom meningsfylt arbeid. Varig tilrettelagt arbeid er et av NAV sine verktøy for å tilby personer som er innvilget varig uførepensjon en arbeidsplass der oppgavene er individuelt tilpasset. Tilrettelagte arbeidsplasser kan bidra til inkludering i arbeidslivet, økt mestringfølelse, økt livskvalitet, trivsel, utvidet nettverk, bedre helse, bidrag til verdiskapning og økning av bredden i det lokale bedriftsliv.

Bosetting og næringsutvikling i hele kommunen

Halden kommune skal legge til rette for bosetting og næringsutvikling også i distriktene. Kommunens landbruksavdeling skal inspirere og styrke jordbruks- og skogbruksnæringen. Turisme og kulturaktiviteter i hele Halden skal oppmuntres og gis bistand. Det skal arbeides for bedre kollektivløsninger med både buss og jernbane, bl.a. ved togstopp på Kornsjø. Det skal fortsatt arbeides med utbedring og asfaltering av kommunale grusveier.

Undervisning og oppvekst

Kommunedelplan oppvekst

Kommunedelplan oppvekst er det overordnede styringsredskap for å sikre barn og unge gode oppvekstvilkår fram mot 2032. Gjennom planperioden skal de vedtatte handlingsmål gjennomgås og evalueres. Halden kommune skal gjennom planperioden delta i Oppfølgingsordningen som vil bidra til å styrke innsatsen for å nå målene i oppvekstplanen.

Skole- og barnehage

Halden er en stor kommune i utstrekning. Det er derfor viktig å sikre et godt skole- og barnehage tilbud i hele kommunen.

Gjennomgang skolestruktur

Halden kommune har iverksatt et arbeid med å gjennomgå dagens skolestruktur, og se hvilke muligheter flytende skolegrenser kan ha for framtidig struktur. Dette er tiltak for å sikre hensiktsmessig klassestørrelse med tanke på læring, livsmestring, demografiutvikling og pedagogikk. Det er lite realistisk å oppnå full effekt av strukturelle grep de første årene. Derfor er det lagt inn en nedtrapping av rammen til undervisning fra 2022-2024. Undervisning og oppvekst styrkes med 6 millioner kroner i 2022.

Gjennomgang barnehagestruktur

Halden kommune har iverksatt et arbeid med å gjennomgå dagens barnehagestruktur. Det har gjennom flere år vært en nedadgående trend i antall nyfødte barn i kommunen. Dette har medført at de kommunale barnehagene i dag har færre barn enn det de er dimensjonert for. Arbeidet med gjennomgang av barnehagestruktur vil legge til rette for barnehagestruktur i planperioden.

Skolehage

Det settes av 0,1 mkr til skolehage gjennom hele økonomiplanperioden. I referatsaken i HUOK 19.5.2021 opplyses det om at dette er nødvendig for å sikre nødvendig utstyr, redskap, kursing og annen kompetanseheving.

Helse og mestring

Karrestad eldresenter

Karrestad har nylig blitt rustet opp for å være et midlertidig sykehjem. Dette er et bygg som bør sikres tjenester innenfor helse – og mestring. Kommunedirektøren begynner prosjektering av et nytt tilbud i løpet av økonomiplanperioden. Er kommunen i besittelse av bygg som kan brukes / oppgraderes skal alltid dette vurderes. Demografiutviklingen viser at det er behov og prosessen bør startes i planperioden.

Styrking rus- og psykisk helse

Halden kommune skal jobbe aktivt med psykisk helsevern, spesielt i forebyggende sammenheng og lavterskel. Det er i dag lang ventetid for å motta psykisk helsehjelp, pandemien har ytterligere forsterket behovet for nødvendig bistand. Sektoren styrkes med 0,7 mkr i 2022. En ordning med psykologisk legevakt i tilknytning til den kommunale legevakten skal utredes. Samarbeid med Høgskolen i Østfold og Halden videregående skole kan vurderes.

Eldreomsorg og hjemmebaserte tjenester

Velferdsordningene står overfor store langsiktige utfordringer disse er bl.a knyttet til en stadig aldrende befolkning. Skal vi lykkes med forebyggende tiltak innenfor eldreomsorgen bør vi lage strategier som skal bidra til å skape et mer aldersvennlig samfunn og finne nye innovative løsninger på utfordringer som aktivitet og fellesskap, måltider, helsehjelp og overgang i tjenester. Vi vil tilrettelegge slik at flere kan bli boende hjemme lenger uten at det skal gå ut over de pårørende eller deres trygghet. Det er derfor viktig at vi har fokus på et tilrettelagt tjenestetilbud til hjemmeboende som bygger oppunder trygghet og mestring. Tilrettelegging for hensiktsmessige innretninger av egen bolig gjennom velferdsteknologi og digitale tjenester kan øke eldres livskvalitet og redusere behovet for sykehjemsplasser. Forebyggende og oppsøkende virksomhet må derfor styrkes, samt hjemmesykepleien slik at vi kan håndtere økning i oppdrag fremover i tråd med strategien om at flere skal bo hjemme lenger. Budsjettforslaget legger derfor opp til styrking under "styrking hjemmebasert mestring".

Teknisk

Standard for nybygg og større oppgraderinger av kommunal bygningsmasse

Alle nybygg og større oppgraderinger av eksisterende bygningsmasse skal bidra til at Halden når målet om et nullutslipp samfunn innen 2050.

Biologisk mangfold

Det settes av 0,75 mkr hvert år i økonomiplanperioden til tiltak for å styrke det biologiske mangfoldet, ta vare på rødlistede arter og for å bekjempe svartelistede arter. I dag er det 0,5 mkr i posten miljøvern denne posten skal dermed styrkes med 0,25 mkr.

Deponigass Rokke

I Rambøll sin rapport kommer det frem at det ved Rokke er store utslipp av deponigass. Kommunedirektøren utreder hvordan denne kan fanges og utnyttes.

Midler til å gjennomføre tiltak i klimaplanen

Det settes av 2 mkr hvert år i økonomiplanperioden for å gjennomføre tiltak i klimaplanen. Disse midlene skal primært brukes for å bedre fremkommeligheten for myke trafikanter. I budsjett for 2021 er det satt av 1,5 mkr og denne posten økes til 2 mkr i planperioden.

Eiendomsstrategi

Kommunens totale bygningsmasse utgjør en viktig ressurs som må forvaltes og vedlikeholdes på en forsvarlig måte. Det skal utarbeides en oversikt over ledige kommunale bygg og kommunens behov for arealer i fremtiden. Kommunale eiendommer, som blir ledig, må vurderes om de kan reguleres og tilrettelegges for boliger, i tillegg til å vurderes i et byutviklingsperspektiv med sikte på å finne fellesskapsløsninger i samarbeid med private gårdeiere.

Budsjettskjema 1B

Budsjettskjema 1B

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Fellesområder	73 248	0	0	0	0	0
Sentraladministrasjon	88 449 550	95 195 143	99 915 278	100 593 918	103 495 592	106 382 276
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	697 245 913	715 297 610	724 255 950	739 538 950	755 066 800	777 856 900
Kommunalavdeling Helse og mestring	669 459 001	670 004 373	673 376 075	693 322 075	715 925 800	738 751 150
Kommunalavdeling Teknisk	95 617 765	90 479 101	96 441 460	95 653 260	95 711 440	98 525 320
Fellesfunksjoner	134 839 275	108 312 227	168 318 008	170 451 008	172 660 008	174 945 008
VAR og Havn	-801 233	0	0	0	0	0
Samfunn og samskaping	185 084 680	180 357 690	183 031 237	188 144 797	194 277 368	199 738 354
Sum bevilgninger drift, netto	1 869 968 200	1 859 646 144	1 945 338 008	1 987 704 008	2 037 137 008	2 096 199 008
Herav:						
Avskrivninger	132 763 393	135 927 421	135 927 421	135 927 421	135 927 421	135 927 421
Netto renteutgifter og -inntekter	10 701 420	13 850 478	18 651 144	18 651 144	18 651 144	18 651 144
Avdrag på lån	65 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Overføring til investering	8 246 186	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	27 101 900	-949 805	-949 805	-949 805	-949 805	-949 805
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	18 406 184	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 672 684 116	1 710 748 050	1 791 639 248	1 834 005 248	1 883 438 248	1 942 500 248

Budsjettskjema 2A

Budsjettskjema 2A § 5-5.Bevilgningsoversikter – investering

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	446 119 556	603 951 000	674 535 000	645 361 000	324 490 000	152 400 000
Tilskudd til andres investeringer	600 000	4 680 000	20 040 000	7 110 000	5 510 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 611 199	1 050 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	449 330 755	609 681 000	695 625 000	653 521 000	331 050 000	153 450 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-25 552 160	-74 895 100	-67 324 100	-77 079 200	-3 310 000	-3 280 000
Tilskudd fra andre	-637 395	0	0	-80 000 000	-29 000 000	0
Salg av varige driftsmidler	-5 294 144	-19 600 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-403 847 565	-511 194 900	-590 059 900	-427 372 800	-280 530 000	-132 870 000
Sum investeringsinntekter	-435 331 263	-605 690 000	-667 384 000	-594 452 000	-312 840 000	-136 150 000
Videreutlån	52 673 015	70 000 000	70 000 000	70 000 000	70 000 000	70 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-52 673 015	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 542 446	21 000 000	22 000 000	22 000 000	22 000 000	22 000 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-39 285 948	-21 000 000	-22 000 000	-22 000 000	-22 000 000	-22 000 000
Netto utgifter videreutlån	-18 743 501	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-13 246 186	-11 191 000	-17 191 000	-18 019 000	-17 160 000	-16 250 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	19 064 988	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-2 216 915	7 200 000	-11 050 000	-41 050 000	-1 050 000	-1 050 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	2 120 466	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	5 722 352	-3 991 000	-28 241 000	-59 069 000	-18 210 000	-17 300 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	978 343	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B

Budsjettskjema 2B

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
VAR og Havn	249 529 852	228 500 000	133 600 000	134 100 000	131 500 000	126 500 000
Øvrige investeringer	196 589 704	375 451 000	562 025 000	519 421 000	199 550 000	26 950 000
Org. oppsett mangler		0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	446 119 556	603 951 000	695 625 000	653 521 000	331 050 000	153 450 000